

Neonatal Intensive Care Unit (NICU)

T +32(0)89 32 50 50
F +32(0)89 32 79 00
info@zol.be

Campus Sint-Jan
Schiepse bos 6
B 3600 Genk

Campus Sint-Barbara
Bessemmerstraat 478
B 3620 Lanaken

Medisch Centrum André Dumont
Stalenstraat 2a
B 3600 Genk

WELKOM

Gefeliciteerd met de geboorte van uw kind.

Lieve ouders, we begrijpen dat de opname van uw kind een ingrijpende gebeurtenis is die heel wat emoties oproept. Gun uzelf de tijd om kennis te maken met uw kind. Ons team zorgt voor de medische en verzorgende taken en staat klaar om u te begeleiden in uw belangrijke rol als ouder.

Met deze informatiebrochure willen we u wegwijs maken op onze afdeling. Blijf nooit zitten met vragen maar stel ze gerust. We zijn er niet alleen voor uw kind maar ook voor u als ouder.

Inhoudsverantwoordelijke: dr. M.-R. Van Hoestenbergh (Neonatoloog) | Februari 2019

INHOUDSTAFEL

1. Wie zorgt er voor mijn kind?	3
2. Waar verblijft mijn kind?	4
3. Hoe gaat het met mijn kind?	5
4. Op bezoek	5
5. Waar moeten wij extra op letten?	6
6. Hoe voed ik mijn kind?	8
7. Het comfort van mijn kind verhogen	10
8. Wat kan ik doen en hoe maak ik contact?	11
9. Hoe lang moet mijn kind blijven?	13
10. Veilig omgaan met uw kind	14
11. Goed om weten	17
12. Nuttige adressen	17

01 WIE ZORGT ER VOOR MIJN KIND?

Neonatologen

- Dr. C. Theyskens
- Dr. M.-R. Vanhoestenbergh
- Dr. E. Bruneel
- Dr. W. Gysemans
- Artsen-specialisten in opleiding (assistenten)

Aangezien onze NICU (Neonatal Intensive Care Unit) een intensieve afdeling is en de kinderen continu speciale zorgen nodig hebben, is er permanent een arts aanwezig in het ziekenhuis.

Hoofdvroedkundige

- Dorien Evens

Verplegend team

- Verpleegkundigen en vroedvrouwen met een bijkomende opleiding in de neonatologie

Andere medewerkers

- Lactatiekundigen
- Kinesisten
- Logopediste
- Psychologe
- Medewerkers levensbeschouwelijke bijstand
- Sociaal werkers, intercultureel bemiddelaars
- Logistiek medewerkers
- Schoonmaakmedewerkers

Verder kunnen we een beroep doen op nog heel wat andere ondersteunende medewerkers.

02 WAAR VERBLIJFT MIJN KIND?

Uw kind verblijft op de NICU. Dit is een intensieve zorgen afdeling waar te vroeg geboren kinderen en pasgeborenen met gezondheidsproblemen verzorgd worden. De NICU van het ZOL is de enige Intensieve Neonatale Zorgen afdeling in Limburg. Naast kinderen die in het ZOL geboren worden, komen hier ook pasgeborenen terecht uit omliggende ziekenhuizen.

Onze NICU telt drie boxen met elk hun eigen zorgniveau. In de 'groene' box verblijven de kinderen die de meest intensieve zorgen nodig hebben. Van zodra de kinderen stabiel zijn, gaan ze naar de aangrenzende boxen. In de 'rode' box verblijven drie kinderen en in de 'blauwe' box kunnen zes kinderen verzorgd worden.

De kinderen liggen in een couveuse en zijn verbonden aan bewakingsmachines. U zal regelmatig een alarm horen. De artsen en verpleegkundigen zullen u de betekenis van die alarmen uitleggen.

Indien er geen intensieve zorgen meer nodig zijn, verhuizen de kinderen naar de N* afdeling van ons ziekenhuis of die van een ziekenhuis dichterbij de woonplaats van het gezin. Onze N* afdeling is uitgerust met (verwarmde) bedjes en babybadjes.

Hier verblijven de kinderen totdat ze met hun ouders naar huis kunnen. Tijdens het verblijf op de N* wordt u voorbereid op het ontslag van uw kind uit het ziekenhuis.

Onze afdeling (NICU en N*) bevindt zich op campus Sint-Jan, Schiepse Bos 6, 3600 Genk. In het ziekenhuis volgt u de bruine kleurcode B1.50 vanuit de centrale inkomhal.

Telefoonnummer NICU

- algemeen: 089/32 76 60
- groene box: 089/32 76 69
- rode box: 089/32 76 70
- blauwe box: 089/ 32 76 68

Telefoonnummer N*

- 089/32 76 85

03 HOE GAAT HET MET MIJN KIND?

De opname van uw kind is een ingrijpende gebeurtenis die gepaard gaat met veel vragen en emoties. Uw kind ligt in een couveuse en wordt omgeven door bewakingsmachines die alarmen kunnen geven. Geen enkele ouder is hierop voorbereid en we begrijpen dat u tijd nodig heeft om dit te verwerken.

De verpleegkundige die uw kind verzorgt, is steeds bereid om al uw vragen in de mate van het mogelijke te beantwoorden. Ook als u thuis bent, kan u dag en nacht telefonisch contact opnemen met onze afdeling om te horen hoe het met uw kind gaat. Voor vragen over de medische toestand van uw kind kan u steeds terecht bij de verantwoordelijke arts.

Op regelmatige tijdstippen zal deze arts met u bespreken hoe het met uw kind gaat. Aarzel niet om de dokter zelf aan te spreken indien u vragen hebt.

Er wordt geen informatie over de kinderen meegedeeld aan andere familieleden, wij verwijzen hen hiervoor steeds door.

04 OP BEZOEK

Als ouder bent u 24 uur/dag welkom op onze afdeling. Tussen 22 en 6 uur is de hoofdingang van het ziekenhuis gesloten en kan u gebruik maken van de ingang via Spoedgevallen. Aan de ingang van de afdeling meldt u zich aan via de parlofoon. Persoonlijke spullen kan u veilig opbergen in onze lockers.

Broers en zussen maken een belangrijk en onmisbaar deel uit van het gezin. Vanzelfsprekend mogen zij op bezoek komen. Bespreek dit even met de verpleegkundigen zodat dit op een rustig moment kan plaatsvinden.

Voor familie en vrienden is er op de NICU een bezoekmoment voorzien tussen 19 en 19.30 uur. Om de rust van uw kind en de andere kinderen te bewaren, vragen we het bezoek te beperken tot maximum 3 personen per kind, waarvan tenminste één ouder.

In het belang van uw kind blijven de couveusedeurtjes dicht tijdens dit bezoekmoment en we vragen u om de privacy van de andere patiënten en hun ouders te respecteren.

Op de N* zijn er twee bezoekmomenten, namelijk tussen 16 en 17 uur en tussen 19 en 20 uur.

05 WAAR MOETEN WIJ EXTRA OP LETTEN?

Door de vroeggeboorte en/of het verblijf op een NICU is er een verhoogd risico op infecties. Te vroeg geboren kinderen zijn extra gevoelig voor infecties omdat ze een verminderde weerstand hebben. Strikte hygiëne is daarom erg belangrijk.

Op ringen, armbanden en horloges zitten veel bacteriën omdat deze juwelen moeilijk schoon te houden zijn. Daarom kan u ze op onze afdeling niet dragen. Was uw handen bij het binnenkomen op de afdeling en ontsmet ze voor en na elk contact met uw kind. Een poster met de techniek over handhygiëne is aanwezig boven de wasbak bij de lockers.

Het gebruik van gsm of tablet is toegelaten op onze afdeling (eventueel om foto's te nemen) maar respecteer daarbij de rust van uw kind. Zet uw GSM op wacht want uw kind verdient alle aandacht! Ook hier leggen we de nadruk op het belang van handhygiëne en vragen we GSM of tablet te ontsmetten voor gebruik!

06 HOE VOED IK MIJN KIND?

Vraag naar de ontsmettingsdoekjes voor deze toestellen. De verpleegkundige zal u hiervan voorzien.

Te vroeg geboren kinderen zijn erg gevoelig voor lawaai. Overbodige prikkels willen we zoveel mogelijk vermijden. Onderschat het belang van uzelf als ouder niet. Ook de kleinste kinderen ruiken, horen en voelen de aanwezigheid van hun moeder of vader. Geniet van jullie samen zijn en maak zoveel mogelijk contact met uw kind.

Als uw kind nog niet aan de borst of uit een flesje kan drinken, beginnen we met kleine hoeveelheden melk via een maagsonde rechtstreeks in het maagje toe te dienen.

We raden u aan om minstens enkele dagen moedermelk af te kolven. Moedermelk is namelijk van onschatbare waarde voor een vroeggeboren kind omwille van zijn unieke beschermende samenstelling. Het bevat allerlei stoffen tegen ziekteverwekkers waarmee de weerstand van uw kind wordt opgebouwd. Bovendien wordt moedermelk gemakkelijk verteerd en opgenomen.

Indien u niet van plan was om borstvoeding te geven, is er steeds aangepaste kunstvoeding beschikbaar.

Om uw kind de eerste, beschermende colostrummelk te geven, is het belangrijk dat u snel na de bevalling begint met afkolven. U kan op elk moment het afkolven afbouwen en stoppen.

Vanaf het moment dat er enkele druppeltjes moedermelk voorhanden zijn, worden deze aan uw kind gegeven. Maak u geen zorgen als uw melkproductie niet dadelijk op gang komt. Dit is normaal en kan soms enkele dagen duren.

In het boekje 'moeder en kind' van de kraamafdeling kan u het tijdstip en de hoeveelheid afgekolfde moedermelk per dag noteren.

Via kangoeroeën en borstvoeding kunnen jullie op een bijzondere manier dicht bij jullie kind zijn.

De verpleegkundige of vroedkundige van de Materniteit of de NICU zal u graag informeren over borstvoeding, afkolven en het bereiden van kunstvoeding.

Aan de hand van de onderstaande checklist kan u nagaan of u voldoende informatie kreeg over voeding.

- Ik weet hoe ik hygiënisch moedermelk afkolf.
- Ik weet hoe vaak ik moet kolven om de melkproductie op te starten en hoe vaak om de productie op peil te houden.
- Ik ken de werking van het afkolftoestel (initiatie-programma, maintain-programma, zuigkracht regelen, maat kolfsetje)
- Ik kreeg informatie over het huren van afkolfmateriaal en vroedkundigen in de thuiszorg.
- Ik weet hoe ik kunstvoeding moet bereiden.

07 HET COMFORT VAN MIJN KIND VERHOGEN

Er is een inblikmap beschikbaar waarin u informatie vindt over de volgende thema's:

- het borstvoedingsbeleid in het ZOL volgens 10 vuistregels;
- voordelen moedermelk;
- moedermelk afkolven;
- kangoeroeën;
- het eerste aanleggen;
- borstvoedingshoudingen;
- toevoegen van BMF (Breast Milk Fortifier) aan de moedermelk;
- weetjes;
- naar huis.

Het wegvallen van de veiligheid en geborgenheid van mama's buik veroorzaakt sowieso 'overprikkeling' bij een pasgeborene. Een voldragen kind kan deze stress beter verwerken dan een te vroeg geboren of ziek kind. De overbelasting vraagt immers extra energie. Daarom is het belangrijk dat we samen alle stressfactoren zoveel mogelijk proberen te verminderen.

Tips

- Probeer zoveel mogelijk het slaap/waakritme van uw kind te respecteren. Indien u uw kind toch moet wakker maken, doet u dat best door een zachte aanraking zodat uw kind niet schrikt. Kangoeroeën gebeurt ook best net voor of na de verzorging.
- Het kind laten zuigen op een popspeen en de handjes naar de mond brengen indien het kind dit wil, zal een kalmerend en rustgevend effect hebben. Vroeggeboren kinderen hebben een zeer grote zuigbehoefte.

- Het begrenzen (steun geven) en het traag uitvoeren van bewegingen vermindert stress. Dit kan door met uw handen steun te geven, zonder te strelen. U kan dit ook doen door een nestje te maken, zodat de pasgeborene steun ervaart. Bovendien is dit goed voor de spierontwikkeling.
- Kleertjes aandoen en/of het toedekken van uw kind hebben een geruststellend effect en herinneren aan de toestand in de baarmoeder. Kinderen die in de couveuse liggen, hebben een speciaal nestje (snuggle up) om hen begrenzing en geborgenheid te geven.
- Zeg iets tegen uw kind voor u het aanraakt, zodat het zich kan voorbereiden. Als u dit altijd op dezelfde manier doet, geeft de voorspelbaarheid uw kind rust.
- Dim zoveel mogelijk de lichten om rust te bevorderen en vermijd harde geluiden of tikken op de couveuse. Elke couveuse wordt afgedekt met een couveusedeken om het kind te beschermen tegen licht en geluid. U mag de verpleegkundige hier ook aan helpen herinneren.

08 WAT KAN IK DOEN EN HOE MAAK IK CONTACT?

Uw kind wordt omringd door een verzorgend team en hoogtechnologische apparatuur. U voelt u als ouder misschien overgeleverd aan en afhankelijk van ons. U hebt misschien het gevoel dat u een beetje in de weg loopt. Niets is minder waar en ook het verzorgend team weet dat ouders de belangrijkste personen voor het kind zijn.

Uw rol kan door niemand anders worden overgenomen want uw kind heeft u nodig om zich te ontwikkelen. Als ouder voelt het misschien alsof u enkel kan toekijken hoe uw kind met allerlei slangetjes verbonden in een couveuse ligt. Toch is het belangrijk dat u contact maakt met uw kind. Laat u niet afschrikken door de apparatuur.

Zoek samen met de verpleegkundigen voor welk contact uw kind zich openstelt. Het is belangrijk dat u een goede ouder-kindrelatie opbouwt.

Tips

- Laat uw hand zachtjes op het hoofdje of ruggetje rusten of nestel uw vinger in het kleine vuistje.
- Praat op zachte toon of zing een liedje. Uw kind zal er rustig van worden.
- Probeer oogcontact te maken met uw kind, bijvoorbeeld vlak na het voedingsmoment. Dim dan wel het licht want bij fel licht zal uw kind eerder zijn oogjes dichtknijpen.
- Geef uw kind een eigen knuffeltje (max. 10 cm groot en wasbaar op 60°) of maak gebruik van onze handgehaakte inktvisjes. Deze heel bijzondere, rustgevende kameraadjes hebben tentakels en daardoor blijven de kleintjes beter van de kabeltjes af.
- Zodra uw kind het aankan, wordt het 'kangoeroeën' gestart. Hierbij zit u als ouder half rechtop in een zetel. Het kind wordt enkel met een luier aan en een mutsje op in buikligging bij mama of papa op de ontblote borstkas gelegd en toegedekt. Dit intiem huidcontact wordt ook 'skinnen' ge-

noemd. Hier kan geen couveuse tegen op! Het effect van het kangoeroeën is het grootst als uw kind minstens een uurtje bij u kan blijven liggen.

Het verzorgend team zal u helpen om uw kind meer en meer zelf te verzorgen. De verzorging gebeurt zoveel mogelijk in samenspraak met de ouders.

Wetenschappelijk onderzoek toont aan dat kangoeroeën een positieve invloed heeft op:

- een rustige slaaperiode met een stabiel hartritme en ademhaling;
- het reguleren van de lichaamstemperatuur;
- het zuurstofgehalte in het bloed;
- de hersenontwikkeling;
- de melkproductie bij de mama;
- het eerder starten met drinken aan de borst;
- de productie van een hormoon dat belangrijk is voor de hechting tussen ouder en kind.

09 HOE LANG MOET MIJN KIND BLIJVEN?

Dit is waarschijnlijk een vraag die al vanaf de eerste dag na de geboorte door uw hoofd spookt. Een pasklaar antwoord kunnen we niet geven. Alles hangt af van de toestand van uw kind. We kunnen wel een aantal richtlijnen hantieren.

Vroeggeboren kinderen moeten EN een goed gewicht hebben EN voldoende kunnen drinken (minimale ontslagleeftijd 36 weken). Vaak worden deze richtlijnen ongeveer bereikt rond het tijdstip van de uitgetelde geboortedatum.

Voldragen kinderen worden uit het ziekenhuis ontslagen zodra hun gezondheidstoestand dit toelaat. De behandelende arts zal u tijdig informeren over het naderende ontslag. De verpleegkundigen helpen u graag verder bij het voorbereiden van dit bijzonder moment. Spreek ons gerust aan indien er iets niet duidelijk is!

Soms komt uw kind van een ander ziekenhuis en gaat het zodra dit mogelijk is terug naar het ziekenhuis van herkomst. Vanzelfsprekend wordt dit ook tijdig met u besproken.

Tijdens het verblijf van uw kind bieden wij de mogelijkheid aan om onze rustkamer te gebruiken. Op elk moment van de dag kan u hier terecht. Vraag gerust de sleutel aan de verpleegkundigen.

Het naderende ontslag brengt vaak veel vragen en onzekerheden met zich mee. Daarom is het mogelijk om gebruik te maken van de rooming-in formule. U verblijft dan gedurende één of meerdere dagen voor het ontslag op de kraamafdeling samen met uw kind. Zo kan u uw kind volledig zelfstandig verzorgen en staan de verpleegkundigen op onzekere momenten toch nog voor u klaar.

10 VEILIG OMGAAN MET UW KIND

VEILIG HUID-OP-HUID CONTACT WAAR OP LETTEN?

HOUDING VAN UW BABY

Hoofd is gedraaid naar één zijde.

Neus en mond zijn vrij.

Gezicht is zichtbaar.

Gestrekte nek en
niet gebogen of overstrekt.

Gebogen benen en armen.

Rug is bedekt met een lakenkje.

Borstkas tegen uw borstkas en niet
tussen uw borsten.

AANDACHTSPUNTEN

Mama of partner in
licht rechtzittende houding.

Vraag hulp tijdens de eerste
borstvoedingsmomenten.

Leg uw baby veilig weg wanneer u
erg moe bent of in slaap gaat vallen.

Leg uw baby steeds te slapen op de rug.

Zet uw GSM in wacht want uw baby
verdient nu alle aandacht.

Vermijd afleiding en
kijk naar uw baby.

Een gezonde baby is
roze en ademt rustig.

VEILIGHEIDSKAART NEONATOLOGIE

VOORKOM VALLEN BIJ KINDEREN

maak gebruik van de voorziene hulpmiddelen

EN help mee aan een veilige omgeving!

FOUT ❌

Laat uw kind nooit onbewaakt op het verzorgingskussen.

Plaats een onbewaakt autostoeltje steeds op de grond.

Zorg ervoor dat het kangoeroeën veilig verloopt!

Vraag raad aan uw verpleegkundige en lees de richtlijnen in de brochure.

❌ JUUST

11 GOED OM WETEN

11.1 Geboorteaangifte

Elke geboorte dient binnen de 15 dagen te worden aangegeven. Een medewerker van de Burgerlijke Stand verzorgt 3 dagen per week de aangiftes in het ziekenhuis. De aangifte gebeurt door mama, papa of beide ouders. Indien jullie niet gehuwd zijn, dient de aangifte te gebeuren door de beide ouders samen, tenzij het kind al voor de geboorte erkend werd.

11.2 Moederschapsrust

Wanneer uw kind langer dan 7 dagen in het ziekenhuis verblijft, hebt u recht op verlenging van de moederschapsrust. De aanvraag tot verlenging moet ingediend worden bij het ziekenfonds en bij de werkgever. De behandelende neonatoloog bezorgt u een attest.

11.3 Vaderschapsverlof

Vaders hebben bij de geboorte van hun kind recht op 10 dagen die opgenomen moeten worden binnen de 4 maanden na de geboorte.

12 NUTTIGE ADRESSEN

VZW De Schiepse Heldjes

Vereniging ter ondersteuning van (ex-) patiëntjes van NICU ZOL en familie.

www.schiepsehheldjes.be

VVOC

Vlaamse Vereniging Voor Ouders Van Couveusekinderen

www.vvoc.be

Kind & Gezin

www.kindengezin.be

<http://www.kindengezin.be/img/groeiboekje.pdf>

Vroedvrouwen aan huis

www.vroedvrouwen.be

Ziekenhuis Oost-Limburg

www.zol.be

Campus Sint-Jan

Neonatal Intensive Care Unit

Schiepse Bos 6

3600 Genk

www.ZOL.be

www.facebook.com/ZOLzh

www.twitter.com/ZOLziekenhuis

www.youtube.com/user/ZOLziekenhuis

Schrijf u in op onze nieuwsbrief via www.zol.be.